

Trainen voor nog betere rooikwaliteit

Onderzoek en ook Beet Europe 2010 leren dat de chauffeur op de bietenrooier een wereld van verschil maakt in rooikwaliteit. Alle reden om in 2011 opnieuw een praktijktraining te houden, deze keer op een kleiperceel van PPO te Lelystad. De 42 deelnemers oefenden in het vinden van de optimale instellingen van de bietenrooier. Daarmee is al snel 100 euro per hectare te winnen.

In het SUSY-project van het IRS zijn drie jaar lang de rooiverliezen gemeten op in totaal 150 percelen, verspreid over Nederland. Gemiddeld ging 2,9 ton per hectare aan nettobiet verloren bij het rooien. De verschillen in rooiverliezen waren enorm: de laagste had 0,45 en de hoogste 9,1 ton per hectare (in geld: 15 tot 318 euro per hectare). Het viel op dat er nauwelijks verschil was tussen de jaren en tussen grondsoorten.

Er liggen volop kansen om de rooikwaliteit en daarmee het rendement te verbeteren. Reden voor het IRS om samen met CUMELA Nederland en rooierfabrikanten een praktijktraining te verzorgen voor rooiermachinisten. Deze vond plaats op 30 augustus op PPO-locatie Lelystad. Meer dan veertig machinisten uit heel het land namen deel. De belangstelling was zelfs groter dan de beschikbare plaatsen.

Oogstkwiteit

In het theorielokaal gaf Frans Tijink (IRS) vakinformatie over de vele aspecten van oogstkwiteit en aandachtspunten om deze te verbeteren, waaronder: koppen (wel kop, geen blad), puntbreuk (niet groter dan 2 cm diameter), verlies hele bieten, grondtarra en invloed rooikwaliteit op bewaring.

Vertegenwoordigers van Agrifac, Grimme, Holmer en Vervet sloten het theorieelokaal af met hun visie op rooikwaliteit.

De overgang van theorie naar praktijk werd

Foto 1. Rooikwaliteit vaststellen van honderd bieten uit de hoop. De discussie ging vooral over alle bladresten verwijderen, kopdiepte en puntbreuk

Foto 2. In kleine groepjes aan de slag met de details van de afstellingen en de rooikwaliteit

gemaakt met het samen bespreken van de rooikwaliteit bij een bietenhoop (foto 1).

Samen leren

In het bietenperceel gaven de rooierfabrikanten gedetailleerde uitleg over de afstellingen bij hun merk rooier. Na een stukje rijden werd samen met medewerkers van IRS en Suiker Unie het rooiwerk bediscussieerd en beoordeeld (foto 2). Verschillende instellingen werden uitgeprobeerd (foto 3). Na de pauze werd ook enthousiast meegekeken bij andere merken. Het viel op hoe aandachtig en geïnteresseerd de machinisten op alle details letten. Machinisten stelden daarbij vragen over de fijnafstelling, wisselden veel ervaringen uit en leerden van elkaar.

Goed samenspel

De training bevestigde opnieuw dat alleen door goed samenspel van teler, loonwerker en machinist een topprestatie te leveren is. De teler kan veel doen: een vlak zaaibed, een gelijkmatig plantbestand, voldoende ruime zaaifstand en een goed oogstmoment. De loonwerker zorgt voor een goede machine en een deskundige machinist. De machinist haalt het beste uit de rooier en oogst wat gegroeid is.

Goed samenspel tussen teler en machinist levert meer rendement op dan een discussie over het laatste tientje van het rooiertarief. Neem met de machinist de oogstkwiteit door tijdens het rooien. Zeg er iets van als het goed is en natuurlijk ook als het beter kan. De machinist kan daarmee direct de rooier aanpassen voor perfect rooiwerk.

Foto 3. Boven: te veel bladstelen en afbreken deel van de kop door botte kopmessen. Midden: kopmessen vervangen. Onder: nieuwe/scherpe kopmessen leveren duidelijk beter werk; nu nog de tasterdruk aanpassen

Frans Tijink